

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

مصوبات مجلس شورای اسلامی
مرجع تصویب: مجلس شورای اسلامی
شماره ویژه نامه: ۱۶۴۲

سه شنبه، ۹ اسفند ۱۴۰۱

سال هفتاد و نه شماره ۲۲۷۰۶

قانون نحوه تشکیل و فعالیت تشکل-های صنفی - تخصصی

شماره ۱۱۰۳۸۵/۶۷۵ ۲۷/۱۱/۱۴۰۱

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر سید ابراهیم رئیسی

رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

مطابق اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «قانون نحوه تشکیل و فعالیت تشکلهای صنفی - تخصصی» مصوب ۱۷/۱۱/۱۴۰۱ مجلس شورای اسلامی به شرح پیوست ابلاغ می شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف

شماره ۲۲۴۸۴۹ ۶/۱۲/۱۴۰۱

وزارت کشور

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون نحوه تشکیل و فعالیت تشکلهای صنفی - تخصصی» که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ هفدهم بهمن ماه یک هزار و چهارصد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۲۳/۱۱/۱۴۰۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۱۱۰۳۸۵/۶۷۵ مورخ ۲۷/۱۱/۱۴۰۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور - سید ابراهیم رئیسی

قانون نحوه تشکیل و فعالیت تشکلهای صنفی - تخصصی

فصل اول: تعاریف

ماده ۱. عناوین و اصطلاحات بکاررفته در این قانون، دارای تعاریف زیر می باشد:

الف - تشکل صنفی - تخصصی: تشکیلاتی است که به وسیله دارندگان کسب یا پیشه یا حرفه یا تخصص یا مهارت معین تشکیل شده و اهداف، برنامه ها و اقدامات آن به صورت غیرسیاسی، غیردولتی، غیرتجاری، غیرانتفاعی و داوطلبانه در جهت منافع خاص مربوط به آن صنف بوده و مطابق اساسنامه مصوب خود و در سطح ملی یا استانی فعالیت میکند.

تبصره - تشکلهای صنفی - تخصصی که از این پس در این قانون «تشکل» نامیده می شوند، میتوانند مطابق اساسنامه خود تحت عناوین دیگر از جمله «جمعیت»، «انجمن»، «جامعه»، «مجمع»، «خانه» و «کانون»، نامگذاری شوند.

ب - تشکل ملی: تشکلی است که حداقل در یکدوم کل استانهای کشور شعبه یا نمایندگی داشته و اعضای آن نیز از همان استانها باشند.

تبصره - حداقل تعداد اعضای لازم برای أخذ پروانه فعالیت جهت تشکلهای ملی، ۵۰۰ نفر است.

پ - **تشکل استانی:** تشکلی است که شعب یا نمایندگی آن محدود به یک استان بوده و اعضای آن صرفاً از همان استان باشند.

تبصره - حداقل تعداد اعضای لازم برای اخذ پروانه فعالیت جهت تشکلهای استانی در استانهای تا دو میلیون نفر جمعیت، ۱۰۰ نفر و در استانهای تا سه میلیون نفر جمعیت، ۱۵۰ نفر و در استانهای بیش از سه میلیون نفر جمعیت، ۲۰۰ نفر میباشد.

ت - **عضو تشکل:** داوطلب واجد شرایطی که مراحل عضویت را گذرانده و با پذیرش اساسنامه، دارای تعهدات و حقوق مندرج در آن است.

ث - **ارکان تشکل:** اشخاصی که مسؤولیت تشکیل، اداره و فعالیت تشکل را مطابق اساسنامه تشکل بر عهده دارند، از قبیل هیأت مؤسس، مجمع عمومی، هیأتمدیره، مدیرعامل، بازرسان و یا سایر عناوین مشابه.

ج - **هیأت مؤسس:** اشخاص حقیقی که امور مربوط به تأسیس تشکل و وظایف مرتبط با آن را پیگیری و برای دریافت مجوز اولیه تأسیس و پروانه فعالیت، اقدام می‌نمایند.

چ - **مجمع عمومی:** بالاترین رکن تشکل است که مطابق اساسنامه با اجتماع اعضا تشکیل میگردد.

ح - **هیأتمدیره:** متشکل از منتخبان مجمع عمومی است که مطابق اساسنامه، مسؤولیت تحقق اهداف تشکل را برعهده دارد.

خ - **مدیرعامل:** عالیتترین مقام اجرائی تشکل است که مطابق اساسنامه تشکل از سوی هیأتمدیره و یا مجمع عمومی انتخاب و مسؤولیت اجرای وظایف تشکل را برعهده دارد.

د - **بازرسان:** اشخاصی که برای نظارت بر عملکرد ارکان تشکل از سوی مجمع عمومی انتخاب میشوند.

ذ - **اساسنامه:** سند مصوب مجمع عمومی است که متضمن ساختار، تشکیلات، ارکان و حدود وظایف و اختیارات، نحوه تعیین و تغییر اعضای ارکان، عضویت در تشکل، شرایط تغییر و اصلاح اساسنامه، مبنای اعتبار اسناد اداری و مالی، تعیین منابع مالی، نحوه انحلال و سایر موارد مربوط به تشکل مصرح در این قانون در چهارچوب قوانین و مقررات و موازین شرعی می‌باشد.

ر - **کارگروه:** کارگروه تشکلهای صنفی - تخصصی موضوع ماده (۲) این قانون است.

ز - **مجوز اولیه:** مجوز موقتی است که مطابق این قانون جهت تحصیل شرایط لازم برای صدور پروانه فعالیت تشکل، توسط کارگروه صادر می‌شود.

ژ - **پروانه فعالیت:** مجوزی است که بهموجب این قانون به تشکل اجازه داده میشود تا مطابق اساسنامه و در چهارچوب قوانین و مقررات نظام جمهوری اسلامی ایران فعالیت کند.

فصل دوم: ضوابط تشکیل و فعالیت

ماده ۲- بهمنظور صدور مجوز اولیه، پروانه فعالیت و نظارت بر فعالیت تشکلهای ملی و استانی موضوع ماده (۳) این قانون به ترتیب کارگروه تشکل-های صنفی - تخصصی در سطح کشور و استان تحت عناوین «کارگروه کشوری» و «کارگروه استانی»، مرکب از اعضای ذیل تشکیل میشوند:

الف - کارگروه کشوری:

۱- نماینده قوه قضائیه به انتخاب رئیس قوه قضائیه (بدون حق رأی)

۲- معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقیهای وزارت کشور (دبیر)

۳- نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت به انتخاب وزیر

۴- نماینده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به انتخاب وزیر

۵- نماینده وزارت جهاد کشاورزی به انتخاب وزیر

۶- نماینده وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به انتخاب وزیر

۷- نماینده وزارت ورزش و جوانان به انتخاب وزیر

۸- نماینده فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به انتخاب فرماندهی کل (بدون حق رأی)

۹- نماینده سازمان بسیج مستضعفین به انتخاب رئیس (بدون حق رأی)

۱۰- نماینده دستگاه یا دستگاههای اجرائی کشوری مرتبط با حوزه فعالیت تشکل حسب مورد (بدون حق رأی)

۱۱- نماینده اتاق اصناف ایران به انتخاب رئیس (بدون حق رأی)

۱۲- نماینده تشکلهای ملی دارای پروانه به انتخاب آنها (بدون حق رأی)

ب - کارگروه استانی:

۱- نماینده رئیس کل دادگستری استان (بدون حق رأی)

۲- معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری (دبیر)

۳- مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان

۴- مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان

۵- مدیرکل جهاد کشاورزی استان

۶- مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان

۷- مدیرکل ورزش و جوانان استان

۸- نماینده فرماندهی انتظامی استان به انتخاب فرماندهی (بدون حق رأی)

۹- نماینده فرماندهی سپاه استان به انتخاب فرماندهی (بدون حق رأی)

۱۰- نماینده دستگاه یا دستگاههای اجرائی استانی مرتبط با حوزه فعالیت تشکل حسب مورد (بدون حق رأی)

۱۱- نماینده اتاق اصناف استان به انتخاب رئیس (بدون حق رأی)

۱۲- نماینده تشکلهای استانی دارای پروانه به انتخاب آنها (بدون حق رأی)

تبصره ۱- اعضای موضوع جزء (۱۲) بندهای «الف» و «ب» مطابق دستورالعمل صادره از سوی وزیر کشور حداکثر ظرف یک سال از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون در سطح استان به استانداری و در سطح ملی به وزارت کشور معرفی میشوند. کارگروه تا تاریخ مزبور بدون حضور نمایندگان فوق-الذکر تشکیل شده و فعالیت خواهد نمود.

تبصره ۲- اعضای موضوع اجزای (۱۱) و (۱۲) بندهای «الف» و «ب» برای مدت دو سال انتخاب میشوند و تا معرفی اعضای جدید به کار خود ادامه میدهند.

تبصره ۳- جلسات کارگروه با حضور حداقل هفت نفر از اعضاء که پنج نفر از آنها دارای حق رأی هستند، رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن از جمله صدور پروانه با رأی اکثریت مطلق اعضای حاضر و دارای حق رأی، معتبر است.

تبصره ۴- دبیرخانه کارگروههای کشوری و استانی، با استفاده از نیروی انسانی و امکانات موجود تشکیلات اجرائی کارگروه می‌باشد که به ترتیب در محل وزارت کشور و استانداریها زیر نظر کارگروه، تشکیل و توسط دبیر اداره میشود. معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقیهای وزارت کشور به‌عنوان دبیر کارگروه کشوری و معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری به‌عنوان دبیر کارگروه استانی، مسؤلیت اجرائی امور محوله را بر عهده دارند. برگزاری جلسات، دعوت از اعضاء، تدوین و ارسال دستور جلسات به اعضاء و ابلاغ نتایج درخواستهای ارسالی از وظایف دبیرخانه کارگروه است.

تبصره ۵- مقام یا نهاد منصوب‌کننده اعضای کارگروههای کشوری و استانی ملزم است که شرط وثاقت و امانت را در هنگام انتصاب اعضای کارگروه احراز نماید.

ماده ۳- وظایف کارگروههای کشوری و استانی به شرح زیر است:

الف - بررسی شرایط تأسیس و صدور مجوز اولیه و پروانه فعالیت تشکل؛

ب - احراز شرایط اعضای ارکان و مسؤولان تشکل موضوع ماده (۵) این قانون؛

پ - بررسی و تأیید اساسنامه و تغییرات احتمالی آن؛

ت - نظارت بر فعالیت تشکلهای مطابق این قانون؛

ث - بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد تخلفات موضوع این قانون؛

ج - بررسی گزارشهای مالی و عملکرد سالانه تشکلهای؛

چ - رسیدگی به گزارشهای مستند اشخاص حقیقی و حقوقی در رابطه با تشکلهای در چهارچوب این قانون؛

ح - توقیف پروانه فعالیت و معرفی تشکلهای به دادگاه ذیصلاح جهت انحلال موضوع ماده (۱۱)، تبصره (۳) ماده (۱۵) و مواد (۱۲) و (۱۸) این قانون.

تبصره - نماینده دستگاه اجرائی موضوع جزء (۱۰) بندهای «الف» و «ب» ماده (۲) این قانون مکلف است گزارش ارسالی سالانه فعالیت تشکلهای را مورد بررسی قرار داده و جمع‌بندی کارشناسی آن را به کارگروه ارائه نماید.

ماده ۴- اساسنامه باید حاوی شرایط زیر باشد:

الف - نام کامل تشکل و عنوان اختصاری؛

تبصره - تشکل می‌تواند از هر نام و نام اختصاری و نمادی استفاده نماید، مگر اسامی موهن یا مغایر با شؤونات دینی، فرهنگی و همچنین عناوینی که منع قانونی دارد و یا توسط دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۸/۷/۱۳۸۶ و یا تشکلهای دیگر مورد استفاده قرار گرفته‌اند و نیز عناوین مشابه آنها که عرفاً به تشخیص کارگروه موجب اشتباه گردد.

ب - اهداف، موضوع و مدت فعالیت و برنامه‌های تشکل برای تحقق اهداف؛

پ - نشانی مرکز اصلی و محدوده جغرافیایی فعالیت؛

ت - نحوه ایجاد شعب و دفاتر نمایندگی؛

ث - ساختار و ارکان به همراه شرح وظایف، نحوه فعالیت، حدود اختیارات و مسؤلیت هر رکن به تفکیک و نحوه تعیین و عزل آنها؛

ج - نحوه تصویب اساسنامه و تغییر و اصلاح آنها و نحوه تصویب دستورالعمل‌های اجرائی و مالی تشکل؛

چ - نحوه تأمین منابع مالی؛

ح - نحوه عضوگیری و شرایط کلی عضویت؛

خ - نحوه انحلال و تعیین تکلیف دارایی‌ها پس از انحلال؛

د - نحوه ارائه گزارشهای عملکرد اجرائی و مالی به اعضای تشکل و نیز بازرسی و حسابرسی مشخص از آنها.

ماده ۵ - متقاضیان تأسیس، عضویت و ارکان تشکل باید دارای شرایط زیر باشند:

الف - اعتقاد به اسلام؛

تبصره - اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی، صرفاً از شرط اعتقاد به اسلام معافند و سایر شرایط قانونی لازم را باید دارا باشند.

ب - التزام عملی به قانون اساسی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران؛

پ - داشتن تابعیت ایرانی و ترک تابعیت غیرایرانی؛

ت - داشتن سن حداقل بیست و پنج سال تمام برای اعضای ارکان تشکل و هجده سال تمام برای متقاضیان عضویت؛

ث - داشتن حداقل مدرک دیپلم یا معادل آن برای اعضای ارکان تشکل؛

ج - عدم محکومیت کیفری مؤثر و عدم محرومیت از حقوق اجتماعی؛

چ - دارا بودن مجوز، مدرک یا سابقه کسب یا پیشه یا حرفه یا مهارت یا تخصص مرتبط به‌صورت مستند؛

تبصره - کانونهای بازنشستگان از حکم این جزء مستثنی هستند.

ح - داشتن کارت پایان‌خدمت وظیفه عمومی یا کارت معافیت دائمی جهت عضویت آقایان در ارکان تشکل؛

خ - عدم وابستگی به احزاب، سازمان‌ها و گروههای غیرقانونی و هواداری آنها؛

د - عدم اعتیاد به مواد مخدر و روانگردان و عدم استعمال آنها.

ذ - داشتن وثاقت و امانت برای متقاضیان تأسیس و عضویت در ارکان تشکل.

تبصره - هریک از متقاضیان تأسیس و عضویت در ارکان مکلفند استشهادیه‌ای مبنی بر تأیید وثاقت و امانت از پنج نفر از معتمدین وثیق و امین محلی، حسب مورد به کارگروه استانی یا کارگروه کشوری ارائه نمایند.

ماده ۶- تقاضای صدور مجوز اولیه تأسیس تشکل توسط هیأت مؤسس، حسبمورد باید به کارگروه استانی یا کارگروه کشوری ارائه شود. کارگروه مزبور مکلف است ظرف یک هفته از تاریخ دریافت تقاضا نسبت به أخذ نظر از قوه قضائیه، وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی انتظامی و دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری در خصوص شرایط مقرر در مورد اعضای هیأت مؤسس، اقدام و ظرف سه ماه از زمان دریافت تقاضا با رعایت مواد این قانون مجوز اولیه را با رأی اکثریت مطلق اعضای حاضر دارای حق رأی، صادر نماید.

تبصره ۱- مراجع نظارتی و اجرائی موضوع این ماده مکلفند ظرف مهلت پانزده روز کاری از تاریخ استعلام کارگروه مربوط، پاسخ آن را ارسال نمایند. در مواردی که دستگاه استعلامشونده برای اظهارنظر نیازمند مدت زمان بیشتری است، می‌تواند حداکثر برای دو هفته با ذکر دلایل موجه از کارگروه تقاضای تمدید وقت نماید. عدم پاسخ به استعلام در مهلت مذکور به منزله تأیید است.

تبصره ۲- تقاضای صدور مجوز اولیه، باید حاوی اسامی و تصویر مدارک هویتی هیأت مؤسس، اساسنامه پیشنهادی، حوزه جغرافیایی فعالیت و امضای حداقل دوسوم از اعضای هیأت مؤسس و معرفی نماینده هیأت مؤسس باشد.

تبصره ۳- کارگروه می‌تواند مهلت احراز شرایط برای ثبت و صدور مجوز اولیه را تنها برای یکبار به مدت دو ماه تمدید نماید.

تبصره ۴- در صورت عدم احراز شرایط تأسیس، کارگروه موظف است در مدت مقرر دلایل عدم صدور مجوز و یا رد تقاضا را بهطور مستند و مستدل به اطلاع نماینده هیأت مؤسس برساند. اعضای هیأت مؤسس میتوانند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ مراتب اعتراض را به کارگروه اعلام نمایند. کارگروه مکلف است ظرف یکماه به اعتراض پاسخ دهد. در صورت رد مجدد درخواست از سوی کارگروه، اعضای هیأت مؤسس میتوانند ظرف مهلت سی روز از زمان ابلاغ به دیوان عدالت اداری شکایت کنند. در صورت شکایت شاکی نسبت به تشخیص شرایط، رعایت ضوابط قانونی و تطبیق موضوع و فرایند، شعبه دیوان مکلف است ضمن دریافت دلایل دستگاه استعلامشونده و پس از بررسی موضوع، مبادرت به انشای رأی ماهوی نماید.

ماده ۷- مجوز اولیه تأسیس جهت راه‌اندازی و تحصیل شرایط برای صدور پروانه فعالیت مطابق ماده (۸) این قانون و برگزاری مجمع عمومی مؤسس جهت تصویب اساسنامه بوده و اعتبار دیگری ندارد.

تبصره ۱- هیأت مؤسس موظف است ظرف شش ماه از تاریخ صدور مجوز اولیه نسبت به تشکیل مجمع عمومی مؤسس جهت تصویب اساسنامه اقدام نماید، در غیراینصورت مجوز اولیه تأسیس، باطل می‌شود.

تبصره ۲- هیأت مؤسس می‌تواند در صورت وجود دلایل موجه و با تأیید کارگروه این مهلت را تنها برای یکبار به مدت سه ماه تمدید کند.

تبصره ۳- تا زمانی که تشکل، پروانه فعالیت را دریافت ننموده است حق هیچگونه فعالیتی ندارد.

ماده ۸- پروانه فعالیت برای تشکلهای استانی یا ملی در صورتی صادر یا تمدید می‌گردد که حائز شرایط زیر باشند:

الف - ارائه اسناد مبنی بر تأیید برگزاری مجمع عمومی با حضور حداقل دوسوم اعضای تشکل و تصویب اساسنامه مطابق شرایط قانونی توسط نماینده کارگروه حاضر در جلسه مجمع عمومی

ب - عدم ارتکاب تخلف از مفاد این قانون

تبصره ۱- در صورتی که کارگروه ظرف سه ماه پس از تأیید اسناد برگزاری مجمع عمومی توسط تشکل و اسناد مربوط به تعداد اعضاء و تأسیس دفتر حسب مورد، به هر دلیلی پروانه فعالیت را صادر نکند، دبیر موظف است ظرف یک ماه پس از انقضای مهلت، پروانه فعالیت نهائی را در صورت وجود شرایط، صادر کند.

تبصره ۲- در صورت عدم احراز شرایط صدور پروانه فعالیت، نتیجه درخواست مستند و مستدل بهصورت کتبی به متقاضیان اعلام می‌شود. متقاضیان پروانه فعالیت می‌توانند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ نظر کارگروه، به دبیرخانه کارگروه اعتراض خود را ارسال نمایند. در صورت اعتراض، کارگروه موظف است حداکثر ظرف سه ماه نسبت به اعتراض متقاضیان پروانه فعالیت رسیدگی و اعلامنظر کند. در صورت رد درخواست اعتراض از سوی کارگروه، تشکلهای میتوانند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ نتیجه اعتراض، در دیوان عدالت اداری طرح شکایت نمایند.

تبصره ۳- در صورت عدم احراز شرایط صدور پروانه فعالیت، مجوز اولیه صادرشده باطل می‌شود و هیأت مؤسس حق هیچگونه فعالیتی تحت عنوان مجوز اولیه مذکور را ندارد.

ماده ۹- پس از صدور پروانه، اساسنامه باید از طریق کارگروه با هزینه تشکل در روزنامه رسمی، چاپ و منتشر گردد.

ماده ۱۰- تشکلهای پس از أخذ پروانه فعالیت نهائی و ثبت در اداره کل ثبت شرکتها و مؤسسات غیرتجاری، دارای شخصیت حقوقی می‌شوند.

ماده ۱۱- کلیه تشکلهای موظفند تغییرات مربوط به اساسنامه، اعضای ارکان و صورتجلسات برگزاری مجامع عمومی خود را به کارگروه اعلام نمایند. در صورتی که کارگروه تغییرات صورتگرفته را مغایر قانون تشخیص داد، لازم است با ارائه دلایل و استنادات قانونی، اصلاح آن را از تشکل

درخواست نماید. تشکل موظف به رفع ایرادات مزبور میباشد. در صورت عدم تأمین نظر کارگروه، پروانه فعالیت تشکل توقیف میشود و رفع آن منوط به انجام اصلاحات مورد نیاز است.

تبصره - عضویت همزمان یک فرد در ارکان بیش از یک تشکل اعم از استانی یا ملی (بجز مجمع عمومی) ممنوع میباشد.

ماده ۱۲- مرجع رسیدگی به شکایات تشکلهای از تصمیمات و اقدامات کارگروه، دیوان عدالت اداری است.

فصل سوم: حقوق و تکالیف

ماده ۱۳- تشکلهای پس از دریافت پروانه فعالیت و ثبت آن در چهارچوب قوانین و مقررات کشور، از حقوق زیر برخوردار میشوند:

الف - مشاوره، اظهار نظر و ارائه پیشنهاد و راهکار به دستگاههای اجرائی در فرایند برنامه ریزی مراجع دولتی و عمومی غیردولتی در سطوح استانی یا ملی حسب مورد متناسب با تخصص و موضوع فعالیت تشکل؛

تبصره - دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلفند در فرایند وضع مقررات عامالشمول، حسب مورد نظرات و پیشنهادات تشکلهای صنفی - تخصصی مربوط به موضوع را (در صورت ارائه) دریافت نمایند.

ب - پیگیری و مطالبه حقوق در مسائل حوزه تخصصی تشکل از دستگاههای ذی ربط؛

پ - ارائه خدمات حسب تخصص و حوزه فعالیت به اعضای تشکل؛

ت - انعقاد تفاهمنامه همکاری با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی در چهارچوب صلاحیت خود؛

ث - ارائه خدمات آموزشی و انتشار نشریه و ایجاد تارنما (وبسایت) و استفاده از سایر ابزارهای اطلاع رسانی و محصولات فرهنگی، آموزشی و پژوهشی با رعایت قوانین و مقررات مربوط در حوزه تخصصی خود؛

تبصره - تشکلهای متقاضی نشریه الکترونیکی یا مکتوب میتوانند درخواست خود را به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای صدور مجوز ارسال کنند. وزارت مزبور موظف است پس از دریافت تقاضا حداکثر ظرف سه ماه نسبت به صدور مجوز یا ارائه دلایل عدم صدور مجوز مطابق قوانین و مقررات اقدام کند. در صورت عدم صدور مجوز، تشکلهای میتوانند به دیوان عدالت اداری شکایت نمایند.

ج - حق دادخواهی در مراجع قضائی و شبه قضائی.

ماده ۱۴- منابع درآمدی تشکلهای عبارتند از:

الف - حق عضویت اعضا؛

ب - کمکها و هدایای نقدی و غیرنقدی اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی یا غیرایرانی با مجوز کارگروه، وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت امور خارجه؛

پ - وجوه حاصل از فعالیتهای قانونی انجام شده در چهارچوب موضوع فعالیت، اهداف و اساسنامه.

تبصره ۱- هرگونه استفاده تشکلهای از منابع و امکانات دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴/۱۲/۱۳۹۵ ممنوع است. کانونهای بازنشستگان از حکم این تبصره مستثنی هستند.

تبصره ۲- انجام هرگونه فعالیت اقتصادی و انتفاعی از جمله از طریق تأسیس شرکتهای و مؤسسات تجاری یا اقدام به واردات و صادرات ممنوع است.

تبصره ۳- تشکلهای موظفند منابع مالی خود را با رعایت این قانون در اساسنامه تعیین کنند و کلیه دریافتها و پرداختهای خود را از طریق حساب بانکی انجام دهند و عملکرد مالی خود را در دفاتر مالی مربوط ثبت کنند.

فصل چهارم: نظارت

ماده ۱۵- در صورت ارتکاب هر یک از رفتارهای زیر، کارگروه باید ضمن احراز تخلف نسبت به اعمال یکی از موارد مندرج در ماده (۱۷) این قانون اقدام نماید:

الف - نقض مبانی دین مبین اسلام و تبلیغ و فعالیت علیه موازین اسلامی از جمله نشر مطالب الحادی و اهانت به مقدسات مذهبی؛

ب - هرگونه فعالیتی که مخل آزادی، استقلال، تمامیت ارضی و وحدت ملی، منافع ملی و مصالح جمهوری اسلامی ایران و نظم عمومی باشد از جمله جرمهای ضد امنیت داخلی و خارجی کشور، انتشار و افشای اسناد طبقه‌بندی شده، اجتماع و تباری برای ارتکاب جرمها و غضب عناوین و مشاغل؛

پ - اعمال خلاف قانون اساسی و نقض حقوق ملت از جمله ایراد تهمت، افتراء، شایعه‌پراکنی، آموزش و ترویج خشونت و هر نوع اعمال منافعی عفت؛

ت - عدم رعایت اساسنامه؛

ث - ارائه آثار غیرعلمی و خارج از حوزه صنفی - تخصصی موضوع اساسنامه؛

ج - عدم ثبت درآمدها و منابع تأمین آن و مصارف و هزینهها؛

چ - عدم ارائه دفاتر مالی به کارگروه و عدم مطابقت درآمدها و هزینهها با قوانین و مقررات کشور.

تبصره ۱۵- در صورتی که رفتار ارتكابی صرفاً ماهیت تخلف داشته باشد، کارگروه وفق این قانون به آن رسیدگی و اقدام به صدور رأی می‌نماید، اما چنانچه رفتار ارتكابی مصداق یکی از جرائم باشد، کارگروه مکلف است مراتب را جهت رسیدگی به مرجع قضائی صالح ارسال کند. در صورت صدور رأی مبنی بر برائت یا محکومیت قطعی نسبت به عنوان مجرمانه توسط مرجع قضائی، کارگروه فاقد صلاحیت رسیدگی به این عنوان خواهد بود اما صرفاً چنانچه این رفتار واجد وصف متخلفانه به غیر از عناوین مجرمانه رسیدگی شده در مرجع قضائی بوده، کارگروه صالح به رسیدگی است. مراجع قضائی مکلفند آرای قطعی خود را به کارگروه ارسال کنند.

تبصره ۲- تشکلهای مکلفند ارتباطات خود با سفارتخانه‌ها، نمایندگی تشکلهای کشورهای خارجی و بینالمللی را با اطلاع وزارت کشور، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و اخذ مجوز از وزارت امور خارجه و دستگاه اجرائی مرتبط حسب مورد در چهارچوب منافع ملی و امنیت ملی انجام دهند. دریافت هرگونه کمک از اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی و دولتهای بیگانه و سازمانهای بینالمللی صرفاً با اطلاع و کسب مجوز از کارگروه، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت امور خارجه امکانپذیر است.

تبصره ۳- فعالیت تشکلهای موضوع این قانون خارج از اهداف احزاب سیاسی موضوع بند (۱) ماده (۱) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی مصوب ۴/۱۱/۱۳۹۴ میباشد. انجام هرگونه فعالیت سیاسی از سوی تشکلهای ممنوع بوده و در صورت ارتکاب، پروانه فعالیت تشکل توقیف می‌گردد.

ماده ۱۶- هرگونه بهره‌برداری از تشکلهای در جهت اهداف غیرتخصصی و غیرمرتبط با اساسنامه آنها توسط دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است. در صورت تخلف از این ماده، دادستان مکلف است ضمن صدور دستورات لازم جهت جلوگیری از اقدامات مزبور، موضوع را از طریق مراجع صالح قضائی پیگیری نماید. مرتکب به مجازات موضوع ماده (۵۷۶) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) مصوب ۲/۳/۱۳۷۵ محکوم میشود.

ماده ۱۷- در صورتی که تشکلهای مرتکب تخلفات مذکور در این قانون شوند، کارگروه متناسب با موارد تخلف یک یا چند مورد از موارد زیر را اعمال می‌کند:

الف - تذکر شفاهی و مهلت یکماهه برای اصلاح وضعیت؛

ب - تذکر کتبی با ذکر دلیل و تعیین تخلف و مهلت یکماهه برای اصلاح؛

پ - تعلیق فعالیت تشکل حداکثر به مدت سه ماه؛

ت - توقیف پروانه به مدت سه ماه تا یک سال؛

ث - توقیف پروانه فعالیت و تقاضای انحلال از دادگاه صالح.

تبصره ۱۵- کارگروه موظف است قبل از اتخاذ تصمیم از نماینده تشکل مربوط جهت ارائه توضیحات دعوت نماید.

تبصره ۲- تصمیم کارگروه بجز تقاضای انحلال، ظرف سی روز پس از ابلاغ توسط دبیرخانه کارگروه، قابل شکایت در دیوان عدالت اداری است.

تبصره ۳- در زمان توقیف پروانه، هرگونه فعالیتی در راستای اهداف و برنامههای تشکل، جرم بوده و در صورت ارتکاب، مرتکب به یکی از مجازاتهای تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱/۲/۱۳۹۲ به استثنای مجازات حبس محکوم میشود.

ماده ۱۸- انحلال و خاتمه فعالیت تشکل به دو صورت زیر است:

الف - انحلال اختیاری مطابق شرایط مقرر در اساسنامه

ب - انحلال به موجب رأی دادگاه صالح

تبصره ۱- در مواردی که مفاد اساسنامه برای تأسیس و یا تعیین اعضای ارکان تشکل در مدت دو سال اجرا نشود و یا پروانه تشکل بهموجب تصمیم و رأی کارگروه توقیف شود، کارگروه موظف است موضوع را جهت انحلال به دادگاه صالح ارجاع نماید.

تبصره ۲- در صورت انحلال تشکل، ضمن آگهی انحلال در روزنامه رسمی توسط وزارت کشور یا استانداری حسب مورد، امور مربوط به تصفیه اموال آن با رعایت حقوق دولت و اشخاص، زیر نظر دادگاه محل استقرار دفتر تشکل با حضور نماینده وزارت کشور یا استانداری حسب مورد و نماینده دادستان مطابق اساسنامه انجام میشود.

تبصره ۳- پس از انحلال تشکل، هر نوع فعالیت با عنوان تشکل مزبور جرم بوده و مرتکب به یکی از مجازاتهای تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی به استثنای مجازات حبس محکوم میشود.

ماده ۱۹- تشکلهای دارای مجوز فعالیت موظفند ظرف یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون وضعیت خود را با شرایط مندرج در این قانون، تطبیق دهند و گزارش آن را به کارگروه ذیربط ارسال نمایند. در صورت تأیید اقدامات تشکل از سوی کارگروه مربوط، پروانه فعالیت تشکل تمدید می شود. کارگروه ذیربط در صورت وجود دلایل موجه میتواند مدت مقرر در این ماده را حداکثر برای شش ماه تمدید نماید.

ماده ۲۰- تعاونیها، سازمانها و اتحادیههای صنفی و حرفه‌ای، احزاب و تشکلهای سیاسی، کانونها و سازمانهای دانشجویی و دانشآموزی، تشکلهای کارگری و کارفرمایی موضوع قانون کار، انجمنهای علمی، مؤسسات فرهنگی، هنری و ادبی، هیأت‌های مذهبی و هیأت امنای مساجد، حسینیهها، بقاع متبرکه و موقوفات، باشگاهها و هیأت‌های ورزشی، مراکز ترک اعتیاد، مؤسسات تجاری و انتفاعی، سازمانهای مردم‌نهاد و مؤسسات موضوع بندهای (۱) تا (۱۲) ماده (۲۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ از شمول این قانون مستثنی هستند.

ماده ۲۱- آییننامه اجرائی این قانون، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن آن توسط وزارت کشور تهیه میشود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر بیست و یک ماده و سی و هشت تبصره که گزارش آن توسط کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها به صحن علنی تقدیم شده بود، پس از تصویب در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ هفدهم بهمنماه یکهزار و چهارصد و یک مجلس، در تاریخ ۲۳/۱۱/۱۴۰۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف